

Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej

Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w
Częstochowie
Wydział Nauk Społecznych

СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

Матеріали IX Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
(м. Луцьк, 8–9 листопада 2024 р.)

Луцьк
2024

УДК 911.3:30/33(082)

С 90

Рекомендовано до друку Вченю радою географічного факультету
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 3 від 24 жовтня 2024 р.)

Рецензенти:

- Нємець Л. М.** – доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;
- Матвійчук Л. Ю.** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Луцького національного технічного університету

С 90   **Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів : матеріали IX Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції / за ред. Ю. М. Барського та В. Й. Лажніка, м. Луцьк, 8–9 лист. 2024 р. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2024. 284 с.**

ISBN 978-617-8279-35-6

У збірнику висвітлюються проблеми сучасної географічної та економічної науки, які були розглянуті на IX Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції. Розкриваються питання теорії та методології географічних досліджень, регіональних економічних студій, регіонального розвитку та просторового планування, освітніх технологій у географії та економіці, а також проблемами суспільно-географічних, природно-географічних, рекреаційно-туристських досліджень Волині та прилеглих територій.

Для широкого кола фахівців, які працюють у сфері географії, економіки, державного управління, освіти, рекреації та туризму, краєзнавства. Видання також буде корисним для вчителів, аспірантів та студентів, а також усіх, хто цікавиться проблемами регіональних досліджень.

ISBN 978-617- 8279-35-6

УДК 911.3:30/33(082)

проблеми. Постановка проблеми – це визначення конкретного питання або задачі, яка потребує вирішення. Наприклад, після спостереження за змінами клімату в різних регіонах учні можуть задатися питанням: «Чому одні регіони страждають від посух, тоді як інші – від повеней?».

Після аналізу географічних даних або спостережень учні формулюють гіпотезу щодо природних або соціально-економічних процесів. Наприклад, вони можуть висунути припущення, що вирубка лісів у певному регіоні призводить до зміни клімату, зокрема до збільшення кількості посух. Ця гіпотеза спирається на знання про вплив рослинності на локальні кліматичні умови [3].

STEM-освіта підштовхує учнів використовувати дані супутниковых знімків, кліматичні моделі та інші цифрові інструменти для виявлення закономірностей і побудови припущень. Наприклад, аналізуючи знімки з супутника, школярі можуть досліджувати, як зміни в рослинному покриві можуть впливати на температуру й рівень вологості. Таким чином, у рамках STEM-освіти етапи висування й обґрунтування гіпотези в географії допомагають учням глибше розуміти взаємозв'язки між природними та соціальними процесами й використовувати інноваційні інструменти для дослідження складних екологічних проблем [4].

Спільна робота учнів і вчителя під час уроків географії, спрямована на планування та організацію освітнього процесу, є ключовою у STEM-освіті. Така діяльність може включати спільне розроблення проектів, планування досліджень і коригування навчального процесу відповідно до індивідуальних потреб учнів. Це дає змогу учням обирати власні освітні траєкторії та ставити конкретні цілі, наприклад, виконання дослідницьких проектів або розробку інноваційних рішень для збереження навколошнього середовища.

Отже, STEM-освіта на уроках географії дозволяє учням активно брати участь у навчальному процесі, ставити перед собою складні, міждисциплінарні завдання, розвивати навички дослідження й творчого мислення. Це робить навчання більш цікавим і значущим для учнів, допомагаючи їм краще підготуватися до майбутніх професійних викликів.

Список використаних джерел: 1. Берека В. Є. Формування професійної майстерності педагога засобами STEM-освіти. Зб. наук. праць Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Кам'янець-Подільський, 2019. С. 20–22. 2. Мазур С. В. Розвиток експериментальних і дослідницьких навичок учнів. *Географія в школах України*. 2014. № 9–10 (253–254). С. 17–20. 3. Методичні рекомендації щодо розвитку STEMосвіти у закладах загальної середньої та позашкільної освіти у 2019/2020 навчальному році. URL: http://ru.osvita.ua/legislation/Ser_osv/65463/ 4. Применко Л. Л. Використання технології проектів. *Педагогічна Житомирщина*. 2009. № 1 (49). С. 68–70.

УДК 373.3/.5.016:911]:908(477)

Мандрик Ірина, Мілінчук Вікторія

mandryk2008@gmail.com; milincukviktoria22@gmail.com

Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

МІСЦЕ ТА ЗНАЧЕННЯ ЕКСКУРСІЙ У ШКІЛЬНОМУ КУРСІ ГЕОГРАФІЇ УКРАЇНИ

Екскурсія – це цілеспрямований, наочний процес пізнання навколошнього середовища, основою якого є використання заздалегідь відібраних об'єктів [4]. Тому

експурсія є важливим та необхідним складником навчального процесу в ЗЗСО, зокрема при вивченні географії України. Її проведення таке ж обов'язкове, як проведення вчителем уроку, оскільки програмна експурсія є одним із видів уроку. Під час експурсії процес навчання реалізується не в умовах класного приміщення, а в природі під час безпосереднього спілкування учнів із природними об'єктами та явищами, або на виробничому об'єкті.

Навчальні експурсії як обов'язкові форми роботи, передбачені навчальними програмами шкільного курсу географії України, який вивчається у 8 і 9 класах ЗЗСО. Згідно з навчальною програмою, у 8-му класі вивчається курс географії «Україна у світі: природа, населення» (70 годин, 2 години на тиждень), з них 3 години – резерв часу. У 9-му класі вивчається курс географії «Україна і світове господарство», на який відводиться 52 години (1,5 години на тиждень), з яких 3 години становлять резерв часу [1].

Аналіз навчальної програми свідчить про те, що у курсі географії «Україна у світі: природа, населення» (8 клас) передбачено проведення лише однієї програмної експурсії «Ознайомлення з об'єктами природи своєї місцевості», яка проводиться по завершенню вивчення розділу V «Природа та населення свого адміністративного регіону». У 9-му класі в курсі географії «Україна і світове господарство» програмні експурсії не передбачені [1].

Однак, незважаючи на незначну інтеграцію в навчальні програми експурсійної роботи, вчитель може самостійно ініціювати проведення позапрограмних експурсій, якщо буде вважати це доцільним. У навчальних програмах також подано чимало тем для учнівського дослідження, яке можна виконати в режимі експурсій або із застосуванням її елементів.

Більше навчальних експурсій передбачено у модельних навчальних програмах з географії (6–9 класи), які розроблені для Нової Української Школи (НУШ). Зокрема, Модельна навчальна програма «Географія. 6–9 класи» для закладів загальної середньої освіти 2021 р. (авт. Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.), передбачає у 8-му класі проведення 5 програмних експурсій: навчальної експурсії з метою ознайомлення з різними за походженням місцевими формами рельєфу та їхнім розвитком (Тема «Рельєф, тектонічні структури та мінеральні ресурси»); навчальної експурсії на місцеву метеорологічну станцію або до Гідрометцентру з метою ознайомлення з їхньою роботою та професією метеоролога (Тема «Клімат, кліматичні ресурси»); навчальної експурсії до місцевої водойми з метою дослідження її екологічного стану (Тема «Води суходолу та водні ресурси»); навчальної експурсії до унікальних об'єктів природи своєї місцевості (Розділ V «Природа та населення свого краю»). У 9-му класі в курсі географії «Україна у світовій економіці» цією Модельною програмою передбачена одна навчальна експурсія на місцеве підприємство легкої промисловості (за можливістю) (Тема 5 «Виробництво текстильних, одягу, взуття») [2].

У Модельній навчальній програмі «Географія. 6–9 класи» для закладів загальної середньої освіти 2021 р. (авт.: Запотоцький С. П., Карпюк Г. І., Гладковський Р. В., Довгань А. І., Совенко В. В., Даценко Л. М., Назаренко Т. Г., Гільберг Т. Г., Савчук І. Г., Нікитчук А. В., Яценко В. С., Довгань Г. Д., Грома В. Д., Горовий О. В.) в курсі «Географія» (8 клас) запропоновано 8 експурсій: віртуальна експурсія до Географічного центру України, пам'ятника «Нульовий кілометр» в Одеській області тощо (Тема «Україна на картах світу, Європи»); шкільна експурсія до геологічної пам'ятки своєї області (Тема «Рельєф, тектонічна та геологічна будова, мінеральні ресурси»); експурсія до обласних (регіональних) гідрометеорологічних центрів України (Тема «Клімат і кліматичні ресурси»); експурсія до місцевого водного об'єкту, Басейнових управлінь водних ресурсів річок (Дунай, Західний Буг, Дністер, Тиса, Прип'ять, Десна тощо) (Тема «Води суходолу і водні ресурси»); польові спостереження

за ґрунтами своєї місцевості та опис способів покращення їх якості (Тема «Грунти»); екскурсія до місцевого парку, лісу тощо з метою ознайомлення з їх біорізноманіттям (Тема «Рослинність і тваринний світ України»); екскурсія до регіону з природним ландшафтом. Ознайомлення з лісовими/степовими ландшафтами поблизу, опис їх стану (Тема «Природні комплекси (ландшафти)»; екскурсія до національного (місцевого) природного парку (Тема «Природні ресурси як чинник суспільного розвитку»). У курсі «Географія» (9 клас) вивчення географії України передбачає проведення таких екскурсій: екскурсія на промислове підприємство у своєму місті/селищі/селі (Тема «Просторова організація виробництва вторинного сектора економіки»; віртуальна екскурсія в один із туристичних районів/кластерів (Тема «Просторова організація виробництва третинного сектору економіки»); віртуальна/реальна екскурсія на одне з підприємств в Україні з інноваційними технологіями виробництва (Тема «Європа») [3].

Таким чином, екскурсійна робота з географії України в ЗЗСО розподіляється на дві категорії: екскурсії з фізичної та екскурсії з соціально-економічної (суспільної) географії. Вони мають подібну структуру, але різні об'єкти дослідження.

Аналіз навчальної та модельних програм із географії України свідчить про значне переважання екскурсій з фізичної географії, які базуються на краєзнавчому принципі навчання. На нашу думку, позитивним є те, що у НУШ кількість програмних екскурсій значно збільшилась, що позитивно вплине на засвоєння учнями навчального матеріалу.

Список використаних джерел: 1. Географія 6–9 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти, 2022. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/2022/08/15/navchalna.programa-2022.geography-6-9.pdf>
2. Модельна навчальна програма «Географія. 6–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Коберник С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Prirod.osv.galuz/Heohrafiya/Heohrafiya.6-9%20kl.Kobernik.ta.in.06.05.22.pdf>
3. Модельна навчальна програма «Географія. 6–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Запотоцький С. П., Карплюк Г. І., Гладковський Р. В., Довгань А. І., Совенко В. В., Даценко Л. М., Назаренко Т. Г., Гільберг Т. Г., Савчук І. Г., Нікитчук А. В., Яценко В. С., Довгань Г. Д., Грому В. Д., Горовий О. В.). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Prirod.osv.galuz/Heohrafiya/Heohrafiya.6-9-kl.Zapototskyy.ta.in.06.05.2022.pdf>
4. Суторміна Л. І. Географічне краєзнавство як засіб активізації навчально-виховної роботи: З практичного досвіду. *Географія*. 2008. № 7 (107). С. 7–14.

УДК 911:372.891:371.233.4

Патійчук Віктор, Маковецька Лариса, Ціпошук Софія
Patiychuk.Victor@vnu.edu.ua; maklora@ukr.net; savanyuk002@gmail.com
Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

КЛАСИФІКАЦІЯ НАВЧАЛЬНИХ ЕКСКУРСІЙ ІЗ ГЕОГРАФІЇ

Сучасна методика навчання, як і вся дидактика, переживає складний період розвитку. Адже зараз відбувається складний процес реформування загальноосвітньої школи, що супроводжується впровадженням нових стандартів і концепцій освіти, адаптацією української системи освіти до європейських норм, зміною вимог щодо

ЗМІСТ

ІСТОРІЯ, ТЕОРІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ РЕГІОНІВ

Гукарова Ірина	Нові імпульси в динаміці соціально-географічних досліджень в Україні	3
Бейдик Олександр, Гладкий Олександр	Видатні теоретики національної суспільної географії	6
Підгрушний Григорій, Підгрушна Олена	Семіотика міського простору та її трансформація в умовах війни	9
Бейдик Олександр	Хоку-регіони як елемент розвитку теорії суспільної географії	10
Влах Мирослава	Модернізація поняттєво-термінної системи «геопросторовий розвиток»	12
Грицевич Володимир	Функціональна взаємозумовленість земельної та рослинницької геосфер у математичній географії	15
Нємець Олексій	Креативна економіка в аспекті суспільно-географічних досліджень	17
Поручинський Володимир	Урбанізація як глобальний соціально-економічний процес	19
Колосов Сергій	Особливості суспільно-географічного дослідження експортного потенціалу України	21
Лимар Олександр	Підходи до оцінки інтегрального потенціалу території	24
Кузішин Андрій, Кварцяний Святослав	Практика «розумного скорочення» як варіант розвитку та зростання добробуту населення сільських територій України	26
Слащук Андрій, Киричук Ольга	Деякі історико-географічні дослідження розвитку рівненських повітів Волинського воєводства в 1919–1939 рр.	29

ГАЛУЗЕВІ СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ РЕГІОНІВ

Гудзеляк Ірина	Географія дипломатичної служби України	32
Дронова Олена, Драгоміров Vadim	Сутність, особливості розвитку та сучасний стан старопромислових регіонів України	33
Rіпа Владислав, Філоненко Ірина	Сепаратизм у країнах Південного Кавказу	36
Горовий Ростислав	Дослідження агломераційних ефектів на півдні Львівської області: перспективи конурбації Підгірське тримістя	39
Бедрій Єлизавета, Ключко Людмила	Етапи урбіциду Вовчанська: хроніка руйнування міського середовища	41
Гусєва Наталія, Ткаченко Леонід	Сільські території Харківської області в умовах війни	43
Погребський Taras	Суспільно-географічні особливості реалізації greenfield-проектів в Україні	46

Пасько Володимир	Роль індустріальних парків у релокації підприємств України: регіональний вимір	48
Поплавська Інна, Похила Юрій, Мінський Владислав Овчаренко Гліб	Функціональність соціальної сфери областей Подільського регіону	50
Слащук Андрій, Качаровський Роман, Семенюк Аліна Гаєріков Артем	Територіальна ідентичність населення Слобожанщини: важливість її вивчення та розуміння в умовах сьогодення	52
Волков Денис, Ключко Людмила Кобилін Павло	Демографічна ситуація в Рокитнівській ТГ Рівненської області: сучасний стан та перспективи розвитку	53
Сосницька Ярослава Жаронкін Валентин	Цінова політика реалізації сільськогосподарської продукції як фактор впливу на продовольчу безпеку України	56
Буданов Володимир	Вплив війни на стан молочної галузі Харківської області	58
Ключко Людмила	Територіальні особливості вирощування соняшнику в Україні	62
Потапова Алла, Порва Наталія	Зернове господарство Рівненської області	64
Палеха Юрій	Від медійного дискурсу до просторового аналізу: методологічні підходи до вивчення міграції українських ромів в ЄС у 2022–2024 роках	66
Борщ Павло, Гнатюк Олексій Сержан Володимир	Особливості суспільно-географічної освіти за кордоном	67
Безрук Віктор, Костріков Сергій	Досвід кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства імені Костянтина Немця з реалізації міжнародних програм	70
Кравченко Катерина Кравченко Катерина, Перепелиця Валерій, Родіонов Віктор	Освітній активізм Волинської області	73

РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК І ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ

Палеха Юрій	Просторовий розвиток українсько-польського транскордонного регіону у контексті інтеграції України в європейський планувальний простір	75
Борщ Павло, Гнатюк Олексій Сержан Володимир	Концепція м'якого міста та можливості для її застосування в Україні	78
Безрук Віктор, Костріков Сергій	Суспільно-географічне дослідження резильєнтності міста: формування комплексу індикаторів	80
Кравченко Катерина Кравченко Катерина, Перепелиця Валерій, Родіонов Віктор	Інтеграція принципів європейського баухаузу у відновлення сталості урбогеосистеми мегаполісу через відбудову житлової інфраструктури в умовах післявоєнної реконструкції	82
	Структурно-інформаційна модель міської агломерації (на прикладі Харківської агломерації)	85
	Дослідження міських агломерацій: міждисциплінарний підхід	88

Сегіда Катерина, Чехов Сергій	Потенціал застосування інструментів мережевого аналізу для оптимізації просторової структури системи споруд цивільного захисту населення м. Харкова	91
Кравченко Катерина, Шпак Євген, Хабусєв Євген	Роль високошвидкісної залізниці у формуванні та розвитку міських агломерацій Китаю	96
Нікон Ольга, Пугач Сергій	Особливості терміну «перцепція» та доцільність його використання в регіональних дослідженнях ..	99
Трусій Оксана, Кириченко Богдан	Порівняння планувальних рішень генеральних планів населених пунктів	102
Барановський Микола	Податкоспроможність територіальних громад прикордонних регіонів України: кейс Чернігівської області	105
Маковецька Лариса	Бюджетна діяльність як механізм забезпечення та реалізації місцевого соціально-економічного розвитку Боратинської територіальної громади	108
Шабашова Людмила	Відновлення зв'язків як невід'ємного складника доброчуту населення	110
Фесюк Василь	Теоретичні засади екологічної безпеки міст	111
Карпюк Зоя	Природоохоронний аспект у довгострокових планах розвитку територіальних громад	114
Банах Уляна	Вплив переривчастості велосипедної інфраструктури на всіх користувачів вулиці (на прикладі магістральної вулиці міського значення просп. Чорновола у Львові)	116

РЕГІОНАЛЬНІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ СТУДІЇ

Нестерчук Олександр, Кандиба Юрій	Геополітична стратегія Європейського Союзу в умовах російської воєнної агресії проти України	120
Червонна Анастасія, Гнатюк Олексій	Сучасна трансформація фронтирної ідентичності північно-східних регіонів України	122
Телешман Віктор, Ляпіч Марія	Виклики та особливості (після)воєнного відновлення інфраструктури Бучанської міської територіальної громади	123
Доценко Інна, Дронова Олена	Аналіз перешкод активному дитячому дозвіллю у міському просторі	125
Криволапов Валерій	Людський капітал регіонів України: можливості вивчення з позиції суспільної географії	128
Провотор Наталія, Сторожик Дарина	Моделі міграційної поведінки жінок в умовах війни	130
Перевозник Анастасія, Мандрик Ірина	Європа в контексті міжнародних міграційних процесів	132
Гаврікова Ірина	Прогнози чисельності населення України: порівняльний аналіз	135
Боднарюк Олександр	Зовнішня міграція населення України: оцінка масштабів і наслідків	137

Думнов Олександр	Особливості ринку праці в умовах війни: динаміка у галузі туризму	139
Слащук Андрій, Лівик Мар'яна	Загальна характеристика етногеографічного положення Волинської області у міжвоєнний період (1919–1939 pp.)	140
Решетняк Вячеслав, Маляренко Костянтин Мандрик Ірина	Соціально-економічна нерівність в аспекті суспільно-географічних досліджень	143
Лажнік Володимир	Регіональні особливості зовнішньої торгівлі товарами України	144
Бойко Костянтин, Ключко Людмила	Динаміка та сучасний стан зовнішньої торгівлі товарами між Україною та Румунією	146
	Просторові аспекти розвитку ветеранського спорту в Україні	150

ПРИРОДНО-ГЕОГРАФІЧНІ ЧИННИКИ ТА РЕСУРСИ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

<i>Khilchevskyi Valentyn, Hou Jingyao, Zabokrytska Myroslava Фесюк Василь, Василюк Артем</i>	Hydrographic Conditions and Transformations in the Territory of China	153
<i>Войтків Петро, Іванов Євген, Лунь Ольга Полянський Сергій, Стельмах Валентина, Качаровський Роман, Романюк Дарія Токарчук Іван, Мельнійчук Михайло Микитин Дам'ян, Кравчук Дмитро, Мельнійчук Михайло Мазур Іван, Мельнійчук Михайло Лівик Соломія, Черевко Юлія, Полянський Сергій, Качаровський Роман Чижевська Лариса, Ковальчук Сергій, Чижевський Тадеуш, Качаровський Роман Стельмах Валентина Семенюк Роман, Потапова Алла</i>	Сучасний стан функціонування та заходи підвищення екологічної безпеки осушувальних систем Луківської територіальної громади	156
	Водогосподарське землекористування в межах Мурованської територіальної громади Львівської області	157
	Вплив Хрінницького гідроузла на екологію прилеглої території	160
	Антропогенний вплив на руслові процеси	162
	Антропогенні зміни ландшафтів при розорюванні	165
	Літосферні порушення, пов'язані з видобутком корисних копалин	167
	Стан систем централізованого водопостачання населення українських міст	169
	Практичні аспекти визначення вітроенергетичного потенціалу території	171
	Вплив метеорологічних величин на тепловий комфорту житлових приміщеннях	175
	Природно-ресурсний потенціал як один із ключових факторів розвитку Берестечківської територіальної громади	177

<i>Ігнатишин Василь, Іжак Тібор, Ігнатишин Адальберт, Молнар Д Стефан, Рац Адальберт Логвинчук Олександр</i>	Вплив геологічних факторів на низькочастотний спектр електромагнітної емісії та екологічний стан сейсмонебезпечного регіону	180
	Особливості формування та стан водних об'єктів Сарненщини	182

РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТСЬКІ РЕСУРСИ ТА ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В РЕГІОНАХ

<i>Смирнов Ігор, Любіцева Ольга, Гринюк Діана Безуглий Віталій, Клименко Ксенія Король Олександр, Круль Галина</i>	Музей лемківської культури як чинники розвитку українсько-польських туристичних зв'язків	184
<i>Москаленко Антон</i>	Особливості розвитку геотуризму у Польщі та досвід для України	189
	Аналіз іноземних туристичних прибуттів у центрах пізнавального туризму (на прикладі м. Чернівці, Україна)	191
	Природно-рекреаційні ресурси як драйвери розвитку стійкого туризму в Україні: перспективи та виклики	195
<i>Гринюк Юрій, Брилінський Сергій, Підховна Світлана Ільїна Ольга</i>	Старовинні парки як вагомий чинник розвитку туризму на Тернопіллі	198
	Сапропелеві лікувальні ресурси Північно-Західного регіону України	200
	Peculiarities of Musem Gamification	202
<i>Стешенко Леся, Кавара Вікторія Перепелиця Євген, Телебенєва Євгенія Смик Оксана</i>	Зелені зони: поняття, види, функції та значення як складника міського простору	203
	Інклузивний туризм: особливості та перспективи розвитку	206
<i>Семенюк Ольга, Лисюк Тетяна</i>	Цифрові технології як кatalізатор інновацій у туризмі: від маркетингу до управління досвідом клієнтів	208
<i>Слащук Андрій, Карпюк Зоя, Качаровський Роман, Семенюк Роман Мельник Надія, Єрко Ірина, Качаровський Роман</i>	Можливості рекреаційного потенціалу історико-культурної спадщини (на прикладі Берестечківської ТГ Волинської області)	212
	«Мистецький дворик філармонії» – новітня туристична атракція міста Луцька	214

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ГЕОГРАФІЇ ТА ЕКОНОМІЦІ

<i>Довгань Наталія</i>	Міждисциплінарний підхід до боротьби зі зміною клімату: важливість популяризації знань	217
<i>Ткачук Надія</i>	Підготовка майбутніх учителів географії до викладання інтегрованого курсу «Пізнаємо природу»	219

Потапова Алла	Застосування інноваційних технологій при вивченні економічних освітніх компонентів	221
Потапова Алла, Сокол Святослав	Практичний аспект впровадження інформаційних технологій на уроках географії	224
Маковецька Лариса, Кутєцька Вероніка	Особливості використання інтерактивних симуляцій у шкільній географічній освіті	226
Поручинська Ірина, Ревуцький Андрій	Використання інтерактивних освітніх технологій у сучасній школі	228
Дацька Софія, Сосницька Ярослава	Переваги та недоліки використання інформаційних технологій в освітньому процесі	229
Новосад Оксана, Лехкобит Катерина	Використання інформаційних технологій на уроках фінансової грамотності	231
Поручинська Ірина	Квест як інтерактивна форма навчальної діяльності	233
Маковецька Лариса	Педагогічні умови інтерактивного навчання географії у закладах загальної середньої освіти ...	234
Гаврилко Остап, Сосницька Ярослава	Особливості організації уроків географії в умовах дистанційного навчання	237
Поручинський Володимир, Куцевич Артур	Використання сервісу Google Classroom в умовах дистанційного навчання	238
Дубич Богдан, Потапова Алла	Використання ChatGPT на уроках географії	240
Ткачук Надія, Гарасимяк Лідія	Використання Google Earth як допоміжного засобу для формування компетентнісно орієнтованих завдань у 6 класі на уроках географії	241
Поручинська Ірина, Нікітюк Катерина	Психологічні особливості сприйняття комп'ютерних технологій та онлайн навчання учнями базової школи	243
Онуфрійчук Сергій, Мельнійчук Михайло	Формування фінансової компетентності в загальноосвітніх закладах	244
Гіс Діана, Гринюк Олег	Значимість процесу гейміфікації в процесі навчання географії	247
Поручинська Ірина, Буднік Віра,	Алгоритм проведення уроку географії в умовах дистанційного навчання	
Корнійчук Ірина	.....	250
Ступницька Марія, Ткачук Надія	Роль проектної діяльності у формуванні пізнавальної самостійності учнів при вивчені географії	251
Сільченко Юлія, Зарубіна Антоніна	Кейс-метод у формуванні системи знань про механічний рух населення в шкільному курсі географії	252
М'якота Богдан, Сосницька Ярослава	особливості впровадження STEM-освіти на уроках географії	256
Мандрик Ірина, Мілінчук Вікторія	Місце та значення екскурсій у шкільному курсі географії України	256
Патійчук Віктор, Маковецька Лариса, Ціпошук Софія	Класифікація навчальних екскурсій із географії	
Оксенчук Андрій, Мандрик Ірина	Екскурсії як один з основних методів краєзнавчого принципу навчання в закладах загальної середньої освіти (на прикладі Дубечненської територіальної громади)	259
		263

<i>Кулик Катерина</i>	Формування пізнавальних інтересів учнів	
<i>Потапова Алла</i>	на уроках географії	264
<i>Пугач Сергій,</i>	Ігрові методи навчання в географії: переваги	
<i>Коркодим Арсеній</i>	та недоліки	266
<i>Голуб Геннадій,</i>	Форми та методи роботи з формування	
<i>Ляховський Дмитро</i>	лідерських якостей на уроках географії	268
<i>Потапова Алла,</i>	Формування екологічної свідомості школярів	
<i>Солоп Вікторія</i>	на уроках географії	270

**СУЧАСНІ ГЕОІНФОРМАЦІЙНІ, КАРТОГРАФІЧНІ, ГЕОДЕЗИЧНІ
ТА ФОТОГРАММЕТРИЧНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ
РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ**

<i>Серъогін Денис</i>	Перспективи впровадження аналізу видимості у	
	міському середовищі м. Харків	273

ДЛЯ НОТАТОК

Наукове видання

Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів

Матеріали IX Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
(м. Луцьк, 8–9 листопада 2024 р.)
(українською, англійською, польською, китайською мовами)

Друкується в авторській редакції.

Відповідальність за зміст публікацій
та достовірність даних несуть автори

Верстка: В. Й. Лажнік
Коректура: С. О. Пугач
Обкладинка: Н. Бринчук

Підписано до друку 07.11.2024 р. Формат 60x841/16. Папір офс. Гарн. Таймс.
Друк цифровий. Обсяг: 17,75 ум. др. арк., 22,77 обл.-вид. арк.
Наклад 300 пр. Зам. № 164.

Видавець і виготовлювач ФОП Мажула Ю. М.
43021, м. Луцьк, вул. Винниченка, 47/35.

Тел. моб. 096 61 66 277, e-mail: y.mazhula@gmail.com

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 7662 від 07 вересня 2022 року